

XÂY DỰNG THANG ĐÁNH GIÁ ĐỘ PHÌ NHIỀU TẦNG ĐẤT MẶT TRỒNG LÚA

Trần Minh Tiến, Bùi Hải An, Nguyễn Văn Bộ

Nghiên cứu xây dựng thang đánh giá độ phì nhiêu tầng đất mặt trồng lúa của 4 loại đất (phù sa, phèn, mặn, xám bạc màu) được tiến hành trên cơ sở thu thập 720 mẫu đất và điều tra 720 hộ nông dân (tại địa điểm lấy mẫu đất) ở vùng đồng bằng sông Hồng và đồng bằng sông Cửu Long. Mẫu đất được phân tích thành phần cát hạt, pH_{KCl} , tổng cation bazơ trao đổi (TBC), dung tích hấp thu (CEC), hàm lượng các bon hữu cơ (OC), đạm (N) tổng số; lân (P), kali (K) tổng số và dễ tiêu, Si tổng số và dễ tiêu. Phân tích thành phần chính và tương quan giữa tính chất đất và năng suất lúa đã chỉ ra rằng các chỉ tiêu pH_{KCl} , OC; N, P, K tổng số, TBC và CEC trong đất là thích hợp để sử dụng trong đánh giá độ phì nhiêu tầng đất mặt trồng lúa ở Việt Nam. Qua đó, đất được coi là có độ phì nhiêu cao với sản xuất lúa khi đáp ứng được các yêu cầu sau: Đất trung tính, ít chua $pH_{KCl} > 5,5$ đến $< 7,0$, CEC > 15 meq/100g đất, OC $> 3\%$, N tổng số $> 0,25\%$, P_2O_5 tổng số $> 0,15\%$, K_2O tổng số $> 1,2\%$ và TBC > 9 meq/100g đất; còn đất được coi là có độ phì nhiêu thấp khi: Đất rất chua hoặc kiềm $pH_{KCl} < 3,5$ và $> 7,0$, CEC < 7 meq/100g đất, OC $< 1,5\%$, N tổng số $< 0,15\%$, P_2O_5 tổng số $< 0,09\%$, K_2O tổng số $< 0,9\%$ và TBC < 4 meq/100g đất.

Từ khóa: *Độ phì nhiêu, đất trồng lúa, thang đánh giá, chất lượng đất, đồng bằng sông Hồng, đồng bằng sông Cửu Long.*

Người phản biện: TS. Bùi Huy Hiền

Ngày nhận bài: 26/2/2019

Ngày thông qua phản biện: 15/3/2019

Ngày duyệt đăng: 22/3/2019